

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԻՆՉ ԸՆԵԼ, ԵՐԲ ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒՄ ԷՔ

Նախ անմիջապէս կանչել բժիշկը:

Մինչեւ անոր գալը, մէկ կողմէ փորձել Թոյնը դուրս հանել, միւս կողմէ զայն չէզոքացնել:

1. — Թոյնը դուրս հանելու համար՝ ա) *փսխեցնել*, լեզուակը խողտացնելով, գաղջ աղջուկ, կամ օճառոտ ջուր խմցնելով, բ) *մաքրողական տալ*, մասնաւորաբար անգլիական աղ (*sulfate de soude* կամ *de magnésie*, 25 — 40 կրամ գաւաթ մը ջուրի մէջ) եթէ Թոյնը առնուելէն ի վեր երեք քառորդ ժամ անցած է. աւելի յետոյ կարելի է նաեւ գրեխով աղիքները պարպել (մէկ սուրճի դգալ պարզ աղ կամ մէկ ապուրի դգալ անգլիական աղ մէկ լիթր ջուրի մէջ խառնել եւ գրեխ ընել):

2. — Թոյնը չէզոքացնելու համար կան կարգ մը ընդհանուր դեղեր. յիշենք գլխաւորները.

— *Բնասպիտաջուր*, 3 — 4 հաւկիթի ցերմկուց զարնել մէկ լիթր ջուրի մէջ: — *Կաթ*, նախորդին նման է բայց նուաղ ազդեցիկ, Պէտք չէ տալ (ուսածինով (*phosphore*) եւ զառիկով (*arsenic*) Թունաւոր ման պարագային: — *Ածուխի փոշի*, մանաւանդ սննդական Թունաւոր մանց պարագային: — *Կրաջուր* (*eau de chaux*), *սոտայի ջուր*, (20 կրամ մէկ լիթր ջուրի մէջ), *օճառի ջուր* (ընկոյզի մեծութեամբ օճառ հալեցնել մէկ լիթր ջուրի մէջ), *մակնեղիա* (*magnésie calcinée*), եւայլն:

Անկէ զատ պէտք է շփումներ կատարել անդամներուն վրայ, Թունաւորեալը տաք պահել, սիրտը զօրացնել սուրճով եւ խաշ ջուրեր խմցնել (Թէյ եւն.):

Կը ներկայացնենք գլխաւոր Թոյնները իրենց հակաթոյններով:

ԱՅՐՈՂ ԹԹՈՒ ԴԵՂԵՐ (*Ժանտաջուր* (քէզապ, *acide azotique*), *արջասպ* (զաճ եղըր, *acide sulfurique*), *ասիտ քլորիտրիք* (տուզ բուհու), *ասիտ ֆէնիք*, *բարկ քացախ*, *եւայլն*). — Խմցնել առատ կաթ, բնասպիտաջուր, օճառի ջուր, մակնեղիա (100 կրամ կէս լիթր ջուրի մէջ), սոտայի ջուր, կրաջուր: Առանց բժիշկի խորհուրդին փրսխողական կամ մաքրողական չտալ, որովհետեւ այրուցքի հետեւանքով ներսը կազմուած վէրքերը կընան ծակի: Տալ նաեւ կալուցիտող խաշջուրեր (քէթէն *Թոխուժու, grains de lin*):

ԱՅՐՈՂ ԱԼԳԱԼԻ ԴԵՂԵՐ (*Ամոնեաք*, *սոտա*, *փոթա*, *ժամէլի ջուր*). — Քացախ խառնել ջուրին (100 կրամ մէկ լիթր ջուրին մէջ) եւ խմցնել, կամ կրախառն լիմոնի հիւթ տալ, Տալ նաեւ բնասպիտաջուր, կաթ եւ առատ ձէթ: Հոս ալ զգուշանալ փսխողականէ եւ մաքրողականէ, մինչեւ բժիշկին գալը:

(Շարունակելի)